

begge Sider Part i Sagen. Derfor vil jeg ikke sige, at jeg har mere Ret ligeoverfor det ærede Medlems Mening, end han har ligeoverfor min, og derfor kunne vi meget godt lade hele denne Disputeren fare; men man skal da ikke reise saadanne Spørgsmaal og fremkomme med slige Beshyldninger. Naar der tillige er blevet sagt, at Rigsdagen har anerkjendt, at Administrationen var berettiget til at træffe Bestemmelser med Hensyn til det høiere Skoleunderviisningsvæsen, svarende til dem, som den ærede Forslagsstiller her har villet indføre i Loven med Hensyn til den lavere Skolelæreruddannelse, vil jeg gjøre opmærksom paa, at dette ikke er afgjort. Der er reist Modsigelse imod Regjeringens Berettigelse til at gjøre disse Skridt, og fordi man ikke til en given Tid har fundet det nødvendigt at tage Forholdsregler for i saa Henseende at tilbagevise Administrationen, følger ikke deraf, at man har opgivet sin Ret. Forøvrigt kan jeg gjerne være enig med ærede Talere i, at endeel af de Bestemmelser, der findes i Lovforslaget, navnlig angaaende visse Enkeltheder, i ethvert Fald uden Skade kunde undelades, men man maa ikke dable et Medlem af Thinget, fordi han indbringer et Lovforslag i en saadan Form, naar man har seet, at Regjeringen til forskjellige Tider har indbragt Lovforslag, som vrimlede af smaalige Bestemmelser, der sloges fast paa en høist uhensigtsmæssig Maade. Jeg kommer i dette Øieblik til at tænke paa, at der her i sin Tid blev forelagt en Lov om Brandvæsenet, i hvilken man blandt Andet bestemte, hvorledes visse Brandredskaber og andet Sligt skulde være indrettet. Naar man da senere opdagede bedre Slutnings- eller Redningsredskaber i det Hele taget, vilde Følgen af en saadan Fastslaen være, at Lovgivningsmagten skulde sættes i Bevægelse for at faae f. Ex. en Brandhage forandret. Der er flere andre af Regjeringen forelagte og af Rigsdagen vedtagne Love, som ikke i denne Henseende have staaet tilbage for det Forslag, der her foreligger. Den ærede Folkethingsmand for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse) har efter min Mening klarlig godtgjort det Rigtige og Nødvendige i, at det, der er Hovedsagen i

denne Lov, bliver fremmet, men ved Siden deraf fremsførte han en Bemærkning, eller snarere en løselig Anthydning, som jeg, hvis jeg ikke har misforstaaet ham, ikke kan billige. Det forekommer mig nemlig, at han havde en vis Tvivl om, hvorvidt en Mand, der skulde være Almueskolelærer, behøvede at have lært f. Ex. Sjælelæren, ja, han havde endog nogen Tvivl om, hvorvidt man burde gaae med en saadan Mand's Underviisning i Naturlære. Det er min Mening, at det for et Folk som vort, for et frit Folk, er af Vigtighed, at Lærerstandens ikke afslappes, til et vist Lavmaal af Kundskaber, og at man ikke kan lade de Mænd, der høre til denne Stand, være uberørte af Kundskab om de vigtigste Bevægelser, der stee paa det videnskabelige Gebeet paa den Tid, hvor de leve. I en Tid som vor, troer jeg ikke, det er rigtigt at lade en Lærer være uvidende med Hensyn til Naturvidenskabernes, thi om han end ikke directe bliver Lærer deri for den Ungdom, han har med at bestille, vil det dog være særdeles godt, at han har en saadan videre gaaende Indsigt; den vil i mange Henseender gjøre hans Værd som Lærer større. Det var denne Tvivl, hvortil det ærede Medlem hentydede, som jeg ikke vilde lade være uberørt. — Det er igrigt min Mening, at det, efterat man har givet en Bestemmelse om, at der udenfor Seminarierne maa holdes en Examen, som giver Afgang til at være Lærer ved Almueskolerne, ligefrem er et Nødvendighedskrav og en naturlig Følge, at der maa være een Examen for Alle, og jeg har den Overbeviisning, at det senere vil blive en ligesaa naturlig Følge, der tillige har en oeconomic Interesse og Betydning, at man først vil komme til en Indstrækning og derpaa til en Ophævelse af Statsseminarierne, thi naar disse, der ikke kunne betragtes, hvad den ærede Minister syntes at gjøre, som et Statsformaal, men kun som et Middel til at staae Lærere tilbeie, blive overflødige, bør de ophæves. Man behøver ikke at nedstemme Fordringerne, men man kan godt forhøje dem, thi Embederne ere attraaede, og der vil nok gjennem denne Examen kunne skaffes tilstrækkelig Tilgang til Skolelærerembederne. Man vil da ikke spørge om, hvor